

1973



Forældre  
og Fødsel

50 ÅRS JUBILÆUMSSKRIFT

50



2023

# 50 år for bedre fødsler

1973-2023 · JUBILÆUMSSKRIFT FOR FORÆLDRE OG FØDSEL



# 50 års kamp for bedre fødsler

Den 10. oktober 1973 blev foreningen Forældre og Fødsel dannet af en gruppe forældre – primært kvinder – som gik sammen om at insistere på, at fødslen har værdi i sig selv. At den har stor betydning for hvordan man træder ind i forældreskabet, og at fødselsoplevelser sætter dybe spor, på godt og på ondt.

Da jeg i oktober 2020 indsendte mit eget vidnesbyrd om svigt i svangreomsorgen til den daværende forkvinde i Forældre og Fødsel, vidste jeg ikke, at jeg netop der, trådte ind i en bevægelse med en knap 50 år lang historie bag sig med generationer af forældre, som havde krævet bedre vilkår til dem – os – der sætter børn i verden.

Forældre og Fødsel opstod som én blandt mange græsrodsbevægelser i 70'erne. Der var flad struktur, et hav af forældre- og emnegrupper, landsmøder og lokalgrupper, aktioner og initiativer i øst og vest.

Græsrodsånden har Forældre og Fødsel bevaret. Det er let at engagere sig i foreningen, hvis man har noget på hjerte og kræfterne til at føre sine idéer ud i livet, omend strukturen er blevet mere formel siden dengang i 70'erne. I dag er foreningens aktiviteter blevet koncentreret i to ben; det fødselspolitiske arbejde og det sundhedsfremmende arbejde i form af frivillig, gratis ammerådgivning.

Foreningen består af dem, det hele handler om: kommende og nye familier. Det er både vores styrke og svaghed. For den periode i livet, hvor man sætter børn i verden, er ikke altid der, hvor overskuddet til frivilligt arbejde er størst.

Alligevel har foreningen formået utroligt meget på de 50 år, vi har eksisteret, hvilket du kan læse mere om i dette jubilæumsskrift.

**God læselyst.**



**Mie Ryborg-Larsen,**  
Forkvinde for Forældre  
og Fødsel siden august 2021



## Tusind tak til

... alle de som har bidraget til dette jubilæumsskrift med tekst, kunst, fødselsberetninger og grafisk snilde. Det ville ikke være blevet til noget uden jer!

En særlig tak til Susie Haxthausen for bogen "Noget af Historien om Foreningen Forældre og Fødsel" (1993) som har gjort det muligt at få et indblik i foreningens begyndelse og virke de første 20 år. Selv her 30 år efter udgivelsen kan vi drage mange paralleller til det, vi oplever i foreningen i dag.

Jubilæumsskriftet er ikke det fulde billede af foreningens virke gennem de sidste 50 år. Det kunne man skrive flere bøger om. Skriftet er, i bedste Forældre og Fødsel-stil, en skøn blanding af personlige fortællinger, artikler om foreningens arbejde, kunst, billeder og anekdoter."

**Sofie Maria Markvard Wiens**, bestyrelsesmedlem og redaktør af jubilæumsskriftet

## Forsideillustration

"Forældre og Fødsel" af Julie Rostrup Jakobsen. Julie er 34 år og bor på Sydsjælland med sin mand og 4 børn. Hun er autodidakt kunstner og arbejder med akvarel, blæk, linoleum og ler. Julies værker bevæger sig i livets evige vekselvirkning mellem liv og død og tager ofte udgangspunkt i kvindeliv og overgange. Instagram: julie\_rostrup\_artwork

## Udgivet af:

Foreningen Forældre og Fødsel 2023 i anledning af foreningens 50 års jubilæum

## Grafisk planlægning og layout:

Susanne Ørgaard Grafisk Design

## Forsideillustration:

Julie Rostrup Jakobsen

## Fotos:

Tak for udlånte billeder til Dorte Askholm, Trine Uldbjerg, Signe Amalie Pålsson Norsted.

Desuden billeder fra gamle Forældre og Fødsels medlemsblade, herunder illustrationer af Dea Trier Mørch.

# Vidensdeling over årene

Forældre og Fødsel har siden begyndelsen haft stort fokus på vidensdeling og erfaringsudveksling forældre imellem. Erfaringer og viden blev delt i foreningens medlemsblade, som blev udgivet 11 gange om året. Bladet blev trykt i et oplag på næsten 5.000 i starten af 90'erne, og blev sendt til medlemmer, biblioteker, sundhedsplejersker, fødesteder og skoler.

Forældre og Fødsel har fortsat en vigtig rolle i at dele uvildig information med kommende eller nybagte forældre. Foreningens formål er netop at understøtte forældre i at træffe oplyste beslutninger ved at dele viden om bl. a. fødsler og amning, og oplyse om rettigheder i forbindelse med fødslen.

Medlemsblade og temanumre



I dag deler foreningen viden i nyhedsbreve, på hjemmesiden [www.fogf.dk](http://www.fogf.dk) og på Facebook og Instagram.



Instagram opslag

## Fakta

- I foreningens første medlemsblad blev 24 emnegrupper præsenteret som vejledte i alt fra fødestillinger til kuvøsebørn. Emnegrupperne udarbejdede temanumre som man kunne få tilsendt fra foreningens hovedkontor.
- Foreningens interne kommunikation foregik fra 1978 i "Lokalposten" og fra 1981 fik også Ammerådgiverne deres eget interne månedsskifte "Amme-posten".
- I dag har Forældre og Fødsel 552 formelle medlemmer heraf 91 støttemedlemmer, som hver måned betaler 30 kr. i støtte til foreningens arbejde.
- 4-5 gange om året sendes nyhedsbreve ud til pt. 1000 modtagere.
- Foreningen er aktiv på de sociale medier med 5000 følgere på Facebook, og 2500 medlemmer i gruppen "Bedre Fødsler". 3.300 følger med på Instagram.

## FORÆLDRE OG FØDSEL arbejder for:

- at skabe et forum, hvor forældre kan udveksle erfaringer.
- at formidle forældres erfaringer til fagfolk og fødesteder.
- at hjælpe forældre til at formulere, hvilke krav de kan stille til deres barns fødsel og til den første tid efter fødslen.
- at der tages hensyn til de fødendes ønsker i forbindelse med graviditet, fødsel og barselshvile – og at den fødende kan have de personer hos sig, som hun har behov for.
- at der stilles krav til de politiske myndigheder om at forbedre vilkårene for børn og deres forældre – bl.a. forlænget barselsorlov, og for fuldtidsarbejdende gravide ret til en times hvile dagligt.
- at alle forældre får tilbudt gratis kvalificeret fødselsforberedelses- og efterfødselskurser.
- at klinikfødsler, ambulante fødsler og hjemmefødsler fortsat skal være mulige.
- at udbrede viden om fødestillinger, og at kvinden får mulighed for selv at afprøve og bruge forskellige fødestillinger.
- at der tages hensyn til barnets fødselsoplevelse.
- at der fremstilles overvågningsystemer, som ikke hindrer kvindens bevægelsesfrihed – samt at disse ikke bruges rutinemæssigt.
- at forældrene efter en normal fødsel skal have lov til at være uforstyrret sammen med barnet i mindst 30-45 min.
- at jordemoderen, som kvinden har født med, opsøger hende mindst een gang i barselshvilen.
- at udbrede viden om amning og give vejledning og støtte til interesserede.
- at udearbejdende ammende kvinder får ret til to daglige hvilepauser til at amme eller malke ud.
- at det på barselsafdelinger bliver muligt at opretholde en nær kontakt til de nærmeste pårørende.
- at det på børneafdelinger bliver muligt, for forældre kan være til stede dag og nat ved såvel spæde som børn iøvrigt.
- at mulighederne og vilkårene for at få børn passet af andre forbedres væsentligt.
- at der i folkeskolen gives børn et realistisk billede af, hvad en normal fødsel er og hvad det indebærer at blive forældre.



# Din fødsel er politisk

Forældre og Fødsel har tradition for at dele fødselsberetninger. Fødselsberetningerne er gennem årene blevet brugt til at kommunikere foreningens budskab om fødsels betydning for mor og barn, hvor fantastiske fødsler kan være, men også om svigt i svangreomsorgen. Gennem årene er der delt utroligt mange beretninger om meget forskellige fødsler i foreningens medlemsblade, og derfor skal jubilæums-skriftet her, også starte med to beretninger. Én fra 1975 og én fra 2023.

## Fødselsberetning anno 1975, anonym kvinde, bragt i Forældre og Fødsels månedsblad (forkortet udgave) billeder udlånt af Dorte Askhom:

"Ved indlæggelsen kom personalet og præsenterede sig, og sagde "du" med det samme. Jeg blev nu lagt i et undersøgelsesrum, der var meget hyggeligt. Det eneste som fortalte at man var på et hospital, var sengen. Der var en hjemlig og hyggelig atmosfære i dette rum, som gjorde at man følte sig godt tilpas.

Jeg blev omgående undersøgt af en jordemoder, som tilkaldte en læge for at give mig noget at sove på. Forinden blev jeg grundigt orienteret om, hvor langt fødslen var skredet frem (livmoderen havde åbnet sig en fingers bredde.) Min mand fik lov til at blive, og der blev serveret kaffe for ham med det samme.

Ved middagstid tiltog veerne i styrke, og blev på et tidspunkt så voldsomme, at jeg blev ret vanskelig. Derfor fik jeg endnu en sprøjte med et muskelafslappende middel (papamysin). Samtidig kom en sygeplejerske og beklagede, at der ikke var blevet noget mad til overs til min mand, men hun henviste ham til hospitalets kantine, hvor han kunne få middag for ca. 6 kroner. Igen denne meget, meget venlige omsorg for ledsageren, som jeg tror er meget vigtig. Vi må jo ikke glemme at det kan være en meget stor belastning at overvære en fødsel.

Ved 15-tiden tog veerne til i styrke, og jeg havde det elendigt. Men jeg fik ikke lov til at ligge og have ondt af mig selv. En rigtig dejlig, "moderlig" sygehjælper kom og hev mig ud af sengen. Nu skulle jeg se fødestuen og sættes ind i, hvad der skulle ske.

Fødestuen havde lysegule vægge



1975



og gardiner i orange, gule og hvide striber. Sygehjælperen foreviste nu det hele, mens hun masserede mig på ryggen, når veerne blev for slæmme. (...) Nu vidste jeg hvad der skulle ske, og hverken lægen eller jordemoderen kunne betjene sig af et apparat som jeg ikke havde set, og havde fået forklaret funktionen af.

Resten af eftermiddagen gik med veer, og da livmodermunden havde åbnet sig 6 cm, gik vi over på fødestuen, hvor man foretog en hindesprængning. Nu skal jeg lige love for at der kom gang i tingene, livmoderen åbnede sig meget hurtigt, og jeg fik presseveer. Under uddrivelsesperioden kom en læge og lagde pudendusblokade. Så kom den sygehjælper som havde vist mig fødestuen, en sygeplejerske - og naturligvis var min mand til stede. Alle heppede, og jeg tror virkelig at vi præsterede et stort gruppearbejde.

Kl. 19.00 blev Trine født, og efter at hun var suget for slim, fik jeg hende lagt i armene. Der fik hun lov til at blive indtil moderkagen var født og jeg var blevet syet. Alt imens kom afdelingens personale og gratulerede, man følte at der også var sket noget stort for dem, det var ikke bare rutine.

Da Trine var gjort i stand, fik jeg hende igen. Alle fik et glas sherry, og lidt efter fortrak personalet, så vi tre kunne hygge os sammen. Kl. 21 kørte min mand, og jeg blev kørt ind på en stue, hvor jordemoderen præsenterede mig for de øvrige.

Der var ammetider kl. 21, 1, 5, 9, 13 og 17. På disse tidspunkter havde vi børnene i ca. en time, og vi var derefter meget velkomne til selv at skifte dem. I det hele taget blev jeg ikke på noget tidspunkt forbudt at gå ind til Trine, hvis jeg syntes at jeg manglede hende."

2023

## Fødselsberetning anno 2023

Da vi efterlyste fødselsberetninger fra 2023, modtog vi denne dejlige, livsbekræftende beretning som er en fryd for en forening som Forældre og Fødsel at læse, da foreningen fra starten har kæmpet for bevarelsen, og senere oprettelse af jordemoderledede fødeklinikker.

## Min fødselsberetning - den naturlige fødsel af Amanda Dich Rosenkilde - mor til Ella. (forkortet udgave).

Jeg ønskede at føde på Roskilde sygehus, men grundet manglende jordemødre blev jeg omvisiteret til Nykøbing Falster sygehus, og her kom bekymringen, at skulle sidde i en bil 1,5 time med veer, for hvordan føles en ve? Jeg opfyldte heldigvis kravene til Roskilde Fødeklinik. Klinikken er under regionen, men da der ikke er en læge tilstede, så må der ikke gives smertestillende, epidural eller lignende. Dette skulle jeg lige indfinde mig med mentalt, men jeg tænkte hele tiden på, at kvinder har født de sidste 1000 år uden, så kunne jeg vel osse.

Veerne startede torsdag den 1. juni kl. 19.38 (40+6). Da kl. blev 4-5 stykker, så vækkede jeg min mand. Her begyndte veerne nemlig at komme hver 5. minut. Min mand og jeg blev enige om, at ringe til jordemoderen - at det var bedre lige at høre hendes mening, hellere en gang for meget end for lidt. Jeg var egentlig også planlagt til akupunktur og hindeløsning, så det blev aflyst samtidigt.

Jordemoderen syntes at vi skulle komme afsted, så vi aftalte at vi var på klinikken 7.30 (...).

Vi ankom til klinikken kl. 7.40, hvor veerne var gået lidt i sig selv, men 30 minutter efter ankomst, så kom de med fuld fart igen. Allerede fra starten af roste jordemoderen mig, hvilket gav mig ekstra styrke mentalt. Jordemoderen mærkede - jeg havde åbnet mig 2 cm. Jeg havde en tanke om, at jeg skulle føde i vand, så badekarret blev fyldt og gjort klart. Her havde jeg tiltagende veer.

Omkring kl. 10.00 var jeg 7 cm åben. Nogle af veerne kom simpelthen så hurtigt efter hinanden, hvilket tog meget på kræfterne og vil da indrømme at mine tanker strejfede mod, at jeg savnede noget smertelindrende. Jordemoderen foreslog, at jeg fik tisset af. Da jeg kom på værelset igen, ville jeg egentlig gerne have været oppe i badekarret igen, men mine ben kunne simpelthen ikke løfte sig. Jeg støttede mig til badekarret og kl. 11.09 begyndte pressesfasen.



Jordemoderen gjorde klar til at gribe vores lille pige mens jeg stod op. Hun blev født på én ve og kom ud kl. 11.29 i sejrsskjorte. Idet jordemoderen greb hende sprang hinden. Jeg kom op og lagde på sengen. Moderkagen kom 10 minutter efter og efter yderligere 10 minutter, blev navlestrengen klippet. Jordemoderen ordnede lige nogle praktiske ting inde på stuen, mens vi sad i sengen begge to og betragtede vores lille vidunder. Tror der gik 1 time efter hun kom til verden, så blev jeg syet 3 sting (2. grads bristning) - her fik jeg bedøvelse på spray, så det gjorde slet ikke ondt.

Der gik omkring 6 timer efter fødslen, så var vi klar til at komme hjem. Dog har jeg blodtypen rhesus negativ, så jeg skulle lige forbi Roskilde Sygehus alligevel og have anti-D. Alt har efterfølgende gået super godt og vi nyder stadig vores lille prinsesse på snart 6 uger."





# Forældres rettigheder - stadig noget at kæmpe for!

Af Sofie Maria Markvard Wiens

*“Foreningens medlemmer mener, at forældre frit skal kunne vælge hvor og hvordan de ønsker at føde deres børn, og foreningen vil bakke den enkelte op i dette frie valg.”*

Forældre og Fødsels første medlemsblad, september 1974

Da foreningen blev stiftet i 1973, var der nogle helt grundlæggende rettigheder at kæmpe for; at fædre skulle med til fødslerne, at spædbørnene måtte være hos deres mødre på barselgangen, og at kvinderne skulle inddrages i beslutninger før, under og efter fødslen.

Disse, samt andre af foreningens oprindelige arbejds punkter, er nu en selvfølge på føde- og barselgangene. Desværre er der stadig mange af foreningens arbejds punkter, som stadig er relevante at kæmpe for - her 50 år senere.

## Ret til at vælge hvor man vil føde

Ét af foreningens oprindelige mål omhandlede den fødendes ret til frit at vælge mellem klinikfødsel, hjemmefødsel og ambulante fødsel. Denne ret er kun delvist sikret i dag, og er ét af de områder som synes, at være til debat til alle tider.

Den ambulante fødsel, hvor man føder på hospital og tager hjem efterfølgende, er normen i dag - dog har de førstegangsfødende fra 2023 fået ret til 2 dages barselsophold på hospitalets barselgang eller patienthotel.

Retten til sundhedsfaglig assistance ved hjemmefødsler er sikret i Sundhedsloven, og det frie sygehusvalg betyder, at man i princippet frit kan vælge fødegang. I praksis er det frie valg dog ikke så frit:

- Nogle specialiserede fødegange optager ikke fødende, medmindre de skal henvises på grund af komplikationer eller bor i optageområdet.
- Det sker relativt ofte, at gravide eller fødende kvinder omvisiteres til et andet hospital på grund af travlhed.
- Mange som ønsker en hjemmefødsel, bliver det frårådet på baggrund af mere eller mindre alvorlige komplikationer i graviditeten.
- De fleste af de små fødesteder, som foreningen har kæmpet for at bevare siden 70'erne, er nu lukket og centraliseret.
- Kun i Region Sjælland kan gravide vælge at føde på en fritstående, jordemoderledet fødeklinik - fra december 2023 vil dette også være en mulighed i Region Syddanmark.

- Derudover har man på flere fødegange mulighed for at føde på "in-house" fødeklinikker, som er placeret på hospitalet.

Kvinder kan derfor i princippet altid vælge mellem at føde hjemme eller på hospitalet. Få steder er klinikfødsel en mulighed, hvis man forventer en fødsel uden komplikationer. Der er dog jævnligt diskussioner om retten til gratis jordemoderbistand til hjemmefødsler, og om de resterende af de små fødesteder og jordemoderklinikernes eksistensberettigelse.

Derfor er det stadig en opgave for Forældre og Fødsel at kæmpe for retten til hjemmefødsel, at udbrede viden om de positive aspekter af klinik- og hjemmefødsler og mest af alt insistere på kvinders ret til selv at bestemme hvor de vil føde deres børn.

## Ret til at vælge hvordan man vil føde

I mange af de vidnesbyrd om svigt i svangreomsorgen, som foreningen modtog i efteråret 2020, beskrev kvinder følelsen af at blive behandlet som en krop, ikke som et menneske. Om at blive presset til en igangsættelse af fødslen, eller få lavet hindsprængninger og andre indgreb uden samtykke. Det var disse vidnesbyrd, der fik daværende forkvinde Birgitte Halkjær Storgaard til at skrive kronikken "Der er brug for et #MeToo-oprør på fødegangen: Indgreb uden samtykke er overgreb". I kronikken påpeger hun at manglende samtykke, følelsesmæssig manipulation og mangelfuld information er et brud med patienternes retsstilling.

Forældre og Fødsel kæmper således stadig for kvinders ret til at kunne træffe et frit valg på baggrund af fyldestgørende information om muligheder, risici og alternativer. Ansvar for at give kvinden disse oplysninger ligger hos de sundhedsprofessionelle, men en forening som Forældre og Fødsel kan også hjælpe meget på vej med den oplysende del.

Denne opgave har bestyrelsen anno 2023 besluttet at arbejde på det næste års tid med aktiviteten "Kend dine rettigheder". Foreningen har modtaget aktivitetspuljemidler til at udarbejde en vidensbank på hjemmesiden, som kan give gratis og opdateret information til fødende, kommende og nye forældre om deres rettigheder og behandlings-, støtte- og klagemuligheder i forbindelse med graviditet, fødsel og barsel. Så hold øje på hjemmesiden og de sociale medier!

*“Kravet om valgfrihed forudsætter naturligvis at man kan påtage sig et medansvar, og en forudsætning for dette er viden. En vigtig opgave for Forældre og Fødsel må altså være at samle og videregive flest mulige relevante oplysninger om graviditet, fødsel og den første tid efter fødslen.”*

Forældre og Fødsels første medlemsblad 1974

## Forældre og Fødsels mission anno 2023

Forældre og Fødsels mission er at støtte gravide og nye forældre gennem gratis, vidensbaseret og personlig rådgivning. Desuden repræsenterer vi gravide, fødende og småbørnsfamilier i offentlige og politiske sammenhænge. Forældre og Fødsel arbejder for at øge den individuelle og organisatoriske brugerinddragelse i forbindelse med graviditet, fødsel og barsel. Forældre og Fødsel kender brugernes behov og udfordringer gennem foreningens netværksskabende, oplysende og rådgivende tilbud.

Læs mere om vores vision og værdier på vores hjemmeside [www.fogf.dk](http://www.fogf.dk)



“Frøet er lagt” af Julie Rostrup Jakobsen

## Vores mål

Forældre og Fødsel arbejder for at få indført følgende rettigheder til kommende og nye familier.

1. Ret til fødsels- og forældreforberedende undervisningsforløb i små hold efter Sundhedsstyrelsens anbefalinger
2. Ret til kontinuerlig jordemoderstøtte under graviditeten, fødslen og den første tid efter fødslen, i form af kendt jordemoderordning, hvor man følges af et mindre team af jordemødre gennem hele forløbet
3. Ret til at vælge mellem fødsel i hjemmet, på en fritstående jordemoderledet fødeklinik eller på hospital
4. Ret til at vælge mellem at overnatte på fødestedet efter fødslen og få den støtte og omsorg, der er behov for, for at blive klar til at tage hjem eller at tage hjem med ret til opfølgende hjemmebesøg
5. Ret til individuel og personlig hjælp fra fødestedet hele døgnet til at komme godt i gang med amning, herunder overlevering fra fødested til sundhedsplejerske
6. Ret til koordineret og sammenhængende støtte og behandling ved komplicerede forløb, fysisk som psykisk

Følg QR-koden for at se vores forslag til konkret udmøntning af rettighederne.





# Da jyderne blev fødselsaktivister

- anekdoter fra Forældre og Fødsels opstart i Østjylland anno 1977

Af Sofie Maria Markvard Wiens

I foråret 1977 mødtes kvinder, mænd og børn ved Tangkrogen i Aarhus til Jyllands første kvindefestival. Midt imellem festivalens boder, diskussioner og fællessang mødte en københavner og en østjyde hinanden tilfældigt. Dette møde fik stor betydning for Forældre og Fødsel. De to, der var faldet i snak, var nemlig Susie Haxthausen (medstifter af Forældre og Fødsel) og Dorte Askholm (driftig østjyde). Det tog ikke lang tid før de to havde besluttet, at Dorte skulle samle foreningens jyske medlemmer og starte en lokalgruppe op. Dorte havde et par år forinden født sin første datter, Sara, og havde forgæves forsøgt at samle en mødregruppe gennem sundhedsplejersken. Dengang fandtes mødregrupper ikke, og sundhedsplejersken måtte ikke oplyse Dorte om andre nybagte forældre i området. Dorte var imidlertid meget optaget af sit nye liv som forælder, fødsler og fællesskabet, og ønskede derfor at mødes med ligestedede. Efter mødet med Susie Haxthausen gik der ikke længe før Forældre og Fødsel var en stor og aktiv forening, også i Jylland.

## Skanderborg - "Vi ska' i Skanderborg, når de ka' i Kalundborg"

Da Lisbet Have fra Ry skulle føde sin anden datter Tilde, på Skanderborg Sygehus i 1978, var hun allerede et aktivt medlem af Forældre og Fødsel. Hun havde set en annonce i Alt for Damerne, da hun var på barsel med sin første datter Signe i 1976, og havde straks meldt

sig ind. Hun mødtes med andre aktive medlemmer hos Dorte i kollektivet i Jeksen og diskuterede fødselspolitik, delte erfaringer om spædbørn og planlagde aktioner. Tilbage på fødestuen i Skanderborg nærmede fødslen sig, og jordemoderen som var blevet kaldt ind som bagvagt, var endnu ikke mødt op. Til gengæld var Dorte med som fødselshjælper for Lisbet. Da jordemoderen dukker op, er Tilde født, og det rygtedes på gangen at forældrene og fødselshjælperen er "Forældre og Fødsel-folk". Jordemoderen kommer derfor ind og vil glatte tingene ud, da hun frygter ballade - foreningen har fået ry for ikke at finde sig i dårlige forhold. Frygten var dog ubegrundet, da foreningen, dengang som nu, har fokus på de strukturelle forhold og ikke gik efter enkeltpersoner. Medmindre der altså var tale om anerkendelse af enkeltpersoners arbejde - som i 1978 da Forældre og Fødsel med stor festivitas overrakte en keramikskulptur til Oversygeplejerske Ingerlise Dyhm. Hun fik den for bl.a. at have indført, at spædbørnene måtte blive hos deres mødre under opholdet på barselgangen efter fødslen. Dette skete efter Forældre og Fødsels aktioner hvor slagordet lød "Vi ska' i Skanderborg, når de ka' i Kalundborg".

*"Prisoverrækkelsen 1978 fandt sted lørdag 25. november, og vi havde aftalt at mødes på Skanderborg station. 30-40 voksne og 15-20 børn mødte op. Udstyret med Forældre og Fødsel flag og transparent*

*samt blomsterprydede børn og barnevogne gik vi under ledelse af politibetjent Frandsen og med "Copenhagen Jazzband" i spidsen i optog de ca. 1 ½ km op til sygehuset. Undervejs sluttede jordemødre og sundhedsplejersker sig til optoget. I sygehusets gård blev vi modtaget af hele personalet med afdelingssygeplejerske Ingerlise Dyhm (prismodtageren) i spidsen, hvorefter vi alle gik op i sygehusets kantine, hvor der var dækket et kæmpemæssigt festligt kaffebord. Bordene var sat op i to F'er, med røde duge og servietter med vores mærkater, og med masser af lys og blomster - et imponerende syn."*  
(Forældre og Fødsels medlemsblad, januar 1979)

## Silkeborg - hvis ikke I gi'r os lov, føder vi i Skanderborg

Efterhånden som fødestederne imødekom brugernes ønsker rundt om i landet, steg presset på de fødesteder, der fastholdt en mere konservativ praksis. I Silkeborg, fortæller Greta Haagen, pressede Forældre og Fødsels medlemmer på for at få lov til at have spædbørnene hos sig på barselgangen. Her truede man med at føde i Skanderborg eller derhjemme, hvis ikke sygehuset ville rette ind. Greta Haagen selv fødte sit andet barn, Thea, derhjemme i 1978 af selvsamme grund.

## Aarhus - kampen for fædres deltagelse i fødsler

I Aarhus kæmpede Forældre og Fødsel sammen med Dansk Kvindesamfund, Thilderne og Mandebevægelsen for fædres adgang til fødestuerne. De lykkes med at få samlet 6.172 underskrifter som de overrakte til daværende formand for Aarhus Amts Sygehusudvalg, Ib Frederiksen (S). Fødselsanstalten var den sidste i amtet til at tillade fædres deltagelse.

Lone Hindø var én af de aktive medlemmer i Forældre og Fødsel i Aarhus i 70'erne. Hun var meget optaget af det sundhedspolitiske, og var med til at igangsætte og gennemføre den store underskriftsindsamling for fædres adgang til fødestuerne på Fødselsanstalten i Jylland.

## Til frokost med de jyske pionerer >

Det var med lige dele ærefrygt og nysgerrighed, jeg tog afsted til frokost med fire af Forældre og Fødsels første medlemmer i Østjylland. De kampe, som de måtte kæmpe for deres rettigheder i sin tid, har krævet sin kvinde. Det var da også fire stærke kvinder jeg mødte, som delte gavmildt ud af deres historier om dengang. Tusind tak! Og en særlig tak til Dorte Askholm for at opspore tidlige medlemmer og invitere til frokost.

*Fra venstre. Bagerst: Dorte Askholm, Suna, Lisbet Have. Foran: Maria Lehmann og Sofie Maria Markvard Wiens.*

*< Fødselsanstalten, universitetsparken Aarhus, åbnet i 1910 og lukket i 1996. Foto: Aarhus Stadsarkiv, Børge Andre Venge (1918-2012)*

Kære fru Hindø

Så vandt De. Vi var ikke enige, men jeg vil gerne ønske Dem tillykke.

Professor Ingerslev



Hun skriver således om aktionerne:

*"Der blev arrangeret teltlejv ved Fødselsanstalten, og man klatrede op i træerne ud for fødeafdelingen. Jeg har en idé om, at nogle overnattede i træene, men er ikke sikker. - Min egen baggrund for engagementet var, at Majken blev født august 1974, og hendes far måtte - som så mange andre fædre - ikke komme med.*

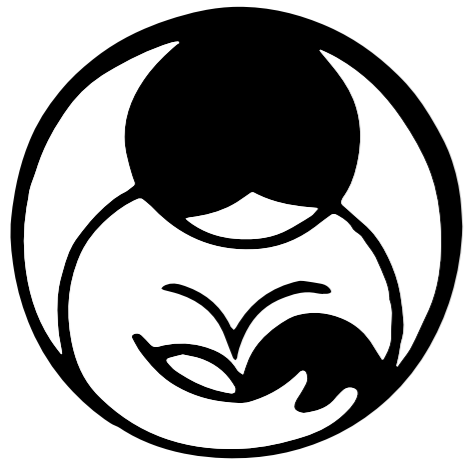
*Jeg modtog, da vi havde vundet sagen, og fædrene havde fået tilladelse til at være med, et brev fra Professor Ingerslev, som jeg har gemt, da jeg blev glad for det. Jeg husker det næsten ordret. Jeg er sikker på, at han selv havde skrevet det på maskine, absolut af ældre model. Der stod:*

*Kære fru Hindø. Så vandt De. Vi var ikke enige, men jeg vil gerne ønske Dem tillykke. Professor Ingerslev*

*Forældre og Fødsel havde en anden opfattelse end Professor Ingerslev hvad angår fædres deltagelse; men der var megen respekt omkring ham. De gange, jeg mødte ham, synes jeg, at han udstråede megen værdighed."*







*“Jeg ringede i vildrede og dybt ulykkelig, kl. 2 om natten, til en af jeres ammevejledere. Og jeg blev mødt med omsorg og forståelse og jeg blev blidt guidet til at følge mine instinkter, for de var ganske rigtigt helt fine og i orden. Jeg fik hjælp med at reflektere i en sårbar situation. Og det var rart. Jeg havde ikke klaret mig igennem uden jer.”*

Malene, rådsøgende hos Forældre og Fødsels Ammerådgivning, august 2023

## Ammerådgivningen – en grundsten i foreningens virke

Af Signe Amalie Pålsson Nordsted

### 1973

Nyfødte pakket ind i hospitalets klæder, ligger i vugger bag en rude. Nybagte mødre på en fælles barselsstue, hvor de nye små liv bringes ind til amning hver fjerde time. 10 minutter på det ene bryst, 10 minutter på det andet. Og så tilbage i vuggen. Far der kommer for at se vidunderet gennem ruden. Mælk der løber til, børn der sultent græder. Tidlige tegn på, at barnet vil sutte, der ikke ses.

### 2023

En nyfødt, hud-mod-hud hos sin mor, søger brystet og finder det. Suger sig fast. “Dygtigt”, siger jordemoderen. Partneren aær den nybagte mor over håret. For få minutter siden fødte hun, og nu ligger barnet der. Trygt og godt. Adskillelse er utænkeligt, nu skal de være sammen. Jordemoderen fortæller om de tidlige tegn på, at barnet vil sutte, forældrene tager budskabet med sig på barselgangen eller hjem, hvor amning foregår når barnet giver tegn.

Kontrasterne mellem 1973 og 2023 er lette at få øje på. Anbefalingerne fra sundhedsmyndighederne har ændret sig markant, vilkårene ligeså. Hvor der før var adskillelse og skemaamning, fordres der i dag tæt kontakt med begge forældre, og der advokeres for friamning. Det handler selvsagt om, at den viden der er blevet produceret på området, altså forståelsen af hvad der er sundhedsmæssigt bedst for hele den nybagte familie samt viden om hvordan mælkedannelsen i høj grad afhænger af hyppig amning, er blevet produceret og udbredt. Men der er også sket store kulturelle skred, der har medført, at nærhed med barnet for begge forældre efter fødslen, er en selvfølge.

Stiftelsen af Forældre og Fødsel skete på baggrund af de vilkår, der i 1973 var gældende på fødestederne i Danmark. Ammerådgivningen har altid været en stor del af det arbejde foreningen har lagt i at ændre disse vilkår. Ammerådgivningen var og er baseret på peer-to-peer rådgivning, hvor rådgiveren selv har ammet og oplevet de mange forskellige kompleksiteter i dette. Gennem årene har uddannelsen til ammerådgiiver i Forældre og Fødsels regi forandret sig. Fra mentorforløb hos erfarne ammerådgiivere, til en modulopdelt uddannelse, der både dækker anatomi og fysiologi, ammekultur og -teknologi samt refleksion over hvilke typer af problemer man kan og ikke kan rådgive om telefonisk. Denne udvikling har været nødvendig for at tilpasse ammerådgivningen til de store samfundsmæssige forandringer. I dag er både korrekt og ukorrekt viden og råd om amning let tilgængelige på sociale medier og hjemmesider. Derfor har de, som søger råd ved ammerådgiivningen, ofte allerede googlet og læst om hvad deres ammeproblemer kan skyldes, og hvordan de kan løses. Derfor er det vigtigt, at vores ammerådgiivere ved noget om suttebrikker og andre hjælpemidler, påvirkningen fra både online og fysiske fællesskaber, de gældende retningslinjer fra sundhedsmyndighederne og hvordan der vejledes i det offentlige sundhedsvæsen.

*“Rigtig mange af de opkald, som vi modtager i ammerådgiivningen, handler i sin essens om at moren har brug for at blive styrket i sin tro på at det godt kan lade sig gøre at amme. Der er i høj grad brug for forberedelse på den del af forældreskabet, der kommer efter fødslen, som blandt andet indebærer amning. Og så er der behov for vejledning og rådgivning fra et sundhedspersonale som har tid.”*

Signe Amalie Pålsson Nordsted, ammerådgiiver, uddannelsesleder på ammevejlederuddannelsen og næstforkvinde i Forældre og Fødsel, mor.

Men foreningens uddannelse af de frivillige ammerådgiivere bygger stadigvæk på den samme grundtanke – at det er mødre, der har ammet, der rådgiver, fordi det skaber spejling, indsigt og nærvær. Det er samtidig essentielt, at vi gennem uddannelsen åbner for nye perspektiver og skaber refleksion over egne oplevelser. Af samme grund tilbyder vi løbende supervision til alle vores frivillige ammerådgiivere, så de kontinuerligt kan reflektere over hvordan man balancerer i krydsfeltet mellem det nære og personlige og det faglige niveau, som i dag er højere end nogensinde før. Og det er der brug for. Alt for mange nybagte forældre sidder med spørgsmål og problematikker, som de har brug for hjælp til. Det er ikke for alle, at amningen naturligt går let, og det er dem vi er her for. Både for dem, der har brug for konkrete råd og for dem, der har brug for at blive mødt i deres oplevelser. Vi rummer dem alle, i Forældre og Fødsels ammerådgiivning.

## Forældre og Fødsels Ammerådgiivning

Da Forældre og Fødsel blev dannet i 1973 var Ammerådgiivningen en gruppe ammerådgiivere fra den internationale organisation La Leche League. Der opstod på et tidspunkt uoverensstemmelser mellem LLL og FogF's værdier og Den Danske Ammerådgiivning blev således dannet i 1980 – stadig som en del af Forældre og Fødsel.

Ammerådgiiverne havde i mange år deres eget interne månedsblad “Ammeposten” hvor de delte erfaringer, nyheder vedrørende amning eller ammerådgiivningen. Hvert år afholdt ammerådgiiverne ammelandsmøde, hvor de kunne dele erfaringer og blive opdateret på den nyeste viden om amning og rådgivning. I dag foregår opdateringerne ved individuel supervision af ammerådgiiverne.

Da der var flest ammerådgiivere, i starten af 1990'erne, var der 46 aktive ammerådgiivere. I dag har foreningen 7 aktive ammerådgiivere og 18 aspiranter.

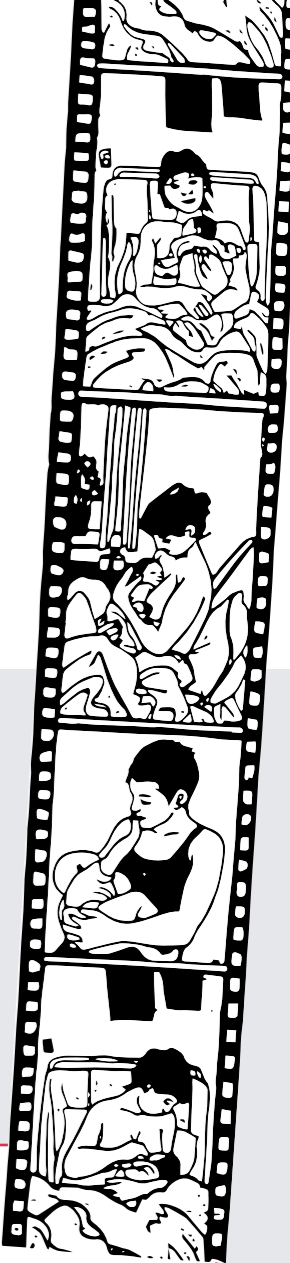
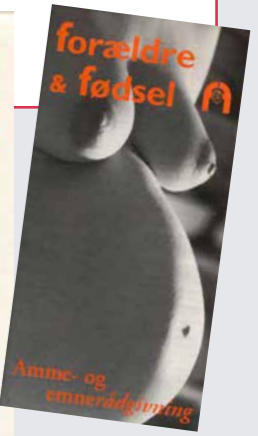
Forældre og Fødsel udgiver evidensbaserede artikler i foreningens online leksikon “Amningens ABC”, som supplement til den individuelle ammerådgiivning pr. telefon og brevkasse.

Hvert år optages nye aspiranter på ammerådgiiveruddannelsen som for nyligt er blevet revideret og moderniseret af Signe Amalie Pålsson Nordsted. Uddannelsen af aspiranterne varetages af de erfarne ammenørdere Signe Amalie Pålsson Nordsted og Karen Børnhsen.

Ammerådgiivningen



Amningens ABC



# En brugerorganisation i udvikling - græsrodder, forældre, lobbyister

Af Sofie Maria Markvard Wiens

Forældre og Fødsel har til alle tider været formet af de forældre, som har engageret sig i foreningen. I de første årtier var strukturen flad, engagementet stort og aktiviteterne derfor meget alsidige. Dog har der altid været mindst én politisk arbejdsgruppe, som har arbejdet med at fremme sagen opad i systemet og én gruppe af dedikerede medlemmer som har arbejdet med forældre-til-forældre rådgivning.

I perioder med mange aktive medlemmer, har foreningen kunnet yde forældrerådgivning inden for alverdens emner, udleje fødekar, skrive medlemsblade, lave oplæg for sundhedspersonale og lave opsøgende lobbyarbejde. I andre perioder, hvor tilslutningen har været mindre, har man måttet prioritere og finde frem til 1) hvilke opgaver som er de vigtigste at udføre, og ikke mindst 2) hvad de aktive medlemmer havde lyst og evner til at udføre.

Denne (benhårde) prioritering måtte foreningen igennem midt i 10'erne, hvor daværende forkvinde Birgitte Halkjær Storgaard og den siddende bestyrelse, valgte at sige farvel til blandt andet medlemsbladet, emnerådgi-verne og fødekarudlejning. Birgitte kalder processen "en oprydning"; formålet var at modernisere foreningen, så den appellerede til en bredere skare af forældre, og stod mere skarpt sundhedspolitisk. Som en moderne patientforening med fokus på graviditet, fødsel og barsel.

Det er i denne udgave, foreningen lever i dag. Nuværende forkvinde Mie Ryborg-Larsen så dog gerne, at foreningen udvidede tilbuddet til de kommende og nye familier, så forældre, udover gratis, telefonisk amme-

rådgivning, også kan få rådgivning om rettigheder i forbindelse med graviditet, fødsel og barsel, herunder om klage muligheder. Mies forhåbning er, at et udvidet tilbud kan være medvirkende til, at flere forældre bliver bekendt med foreningens eksistens.

## Brugerinddragelse: Forældre repræsenterer forældre

Forældre og Fødsel blev blandt andet dannet med henblik på at tage del i organisatoriske beslutninger vedrørende svangreomsorgen. Siden 70'erne er brugerinddragelse blevet tiltagende populært, og foreningen bliver i dag inviteret ind i diverse arbejdsgrupper, advisory boards, udvalg og som høringspart.

Forældre og Fødsel er et fællesskab for en gruppe mennesker, der er berørt af samme livsomstændigheder: fødsel og familiedannelse. Det er den livssituation og erfaring, vi taler ud fra, når vi repræsenterer forældre, hvor det er relevant. Der kræves ingen anden ekspertviden for at være aktiv i foreningen, end den levede erfaring, der kommer med at være blevet forælder.

Brugerne af svangreomsorgen er i sagens natur en gruppe i evig udskiftning. Man forbliver ikke fødende til alle tider. Derfor er det kun på sin plads, at der er stor udskiftning og at der altid er brug for nye ansigter i bestyrelsen. Fra forkvinde Mie Ryborg-Larsen skal lyde denne opfordring:

*"Kast dig ud i det! Det er nemt at blive aktiv i Forældre og Fødsel og bidrage med det du kan, når du gør opmærksom på det"*

*"Der er ingen tvivl om at Forældre og Fødsel har haft en kæmpe indvirkning på det politiske område i de tre-et-halvt år jeg har siddet i Folketinget."*

Marlene Ambo-Rasmussen,  
Fhv. MF og familieordfører for  
Venstre

*"Forældre og Fødsel organiserer jo os - forældre. Alle andre steder i vores samfund, der er vi så vant til at være organiserede. Hvis vi ikke havde Forældre og Fødsel, så havde vi heller ikke en stemme for dem som, ja, føder."*

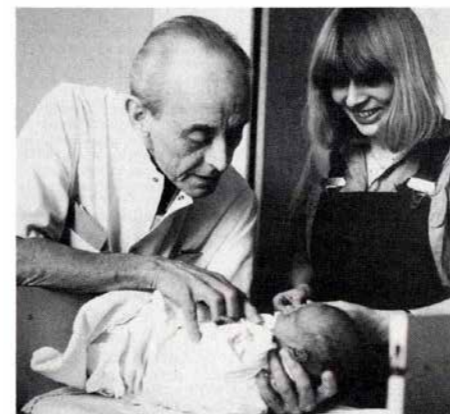
Pernille Skipper, Fhv. MF og  
Sundhedsordfører for Enhedslisten

*"Noget af det der har karakteriseret Forældre og Fødsel hele tiden, har været en fantastisk evne til at udfordre det bestående system, og samtidig magte at skabe respekt om sig, i det bestående system."*

Overjordemoder Hanne Højgaard  
Nielsen - citeret fra "Noget af hi-  
storen om foreningen Forældre og  
Fødsel" af Susie Haxthausen



## Forældre og Fødsel 50 år



Overlæge Ib Fenger Bache undersøger et barn

### 1973

**10. oktober 1973**

Foreningen stiftes af Lise Loft, Susie Haxthausen, Annette Tholstrup og Ulla Toft med det formål "at arbejde for, at graviditet, fødsel og de første år efter fødslen kan blive både fysisk og psykisk tilfredsstillende for forældre og barn".

### 1974

**12. januar**

BT skriver om den nyopstartede forening: "Mødre i aktion: Fødsler skal ikke være et mareridt"

**Forår**

Forældre og Fødsels første spørgeskemaundersøgelse blandt landets fødesteder. 53 spørgsmål om fødemiljø. Undersøgelserne blev udviklet og udført over det næste årti.

### 1976

Forældre og Fødsel overrækker 6.172 underskrifter for fædres deltagelse i fødslerne på fødselsanstalten i Aarhus. Det sidste sted i amtet til at åbne for denne mulighed.

Foreningens første logo



### 1977

**10. oktober**

Foreningens hæderspris uddeles for første gang. Overlæge Ib Fenger Bache, Kalundborg Sygehus, modtager prisen for at have indført, at de nyfødte måtte opholde sig hos deres mødre på barselsstuen.

### 1978

**Forår**

Foreningens første landsmøde, hvor alle foreningens medlemmer kunne mødes i Fredericia.

### 1979

Forældre og Fødsel producerer filmen "Dig og mig og vi tre" efter at Dea Trier Mørch forærer foreningen en pris (De Gyldne Laurbær), som hun har modtaget for bogen "Vinterbørn" i 1977.



Scene fra filmen "Dig og mig og vi tre".

### 1981

Foreningen tæller nu:  
**2.000 medlemmer**

En repræsentant fra Forældre og Fødsel deltager i WHO's videnskabelige råd som udarbejder "Sundhed for Alle i år 2000".

### 1982



Forældre og Fødsel-optog gennem Strøget i København i anledning af prisoverrækkelsen i 1982

### 1985

Foreningens månedsblad udsendes til 151 biblioteker, 32 jordmodercentre, 159 sundhedsplejersker, 56 sygehuse og 41 institutioner.

# 50



1992

Emnegruppen Spædbarnsdød løsriver sig fra foreningen og danner Landsforeningen Spædbarnsdød (siden 2020 Forældre & Sorg).

**November**

Foreningen består nu af 4300 medlemmer, 46 lokalgrupper, 70 emnegrupper, 46 aktive ammerådgivere.

1993

**2. oktober**

Forældre og Fødsel afholder temadag "Vand & Fødsler" med oplægsholdere; den franske fødselslæge Michel Odent, jordemoder Dorthe Taxbøl m.fl.

1994

**1. januar**

Foreningen går officielt fra en flad struktur til at have en bestyrelse og en formand.

1997

**7. august**

Ammekomiteen afholder arrangement i Fælledparken i forbindelse med den internationale ammeuge. Mime-teater og tale ved Claus Meyer med datter Elvira på hoften. Efter at have smagt på et glas modernmælk udtaler han "Det smager af sol, sommer og giver mig minder, fra da jeg var barn og var på landet".

2003

Fødselslobbyen (arbejdsgruppe i Forældre og Fødsel) afholder møde med daværende sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen, hvor de overleverer 1.378 underskrifter mod lukning af små fødesteder.

2005

**17. maj**

Fødselslobbyen afholder konferencen Fødsler for Fremtiden i Fællessalen på Christiansborg.

50

2007

**2.-3. maj**

Forældre og Fødsel har en stand på baby-messe i Øksnehallen i KBH. Ammerådgivere stod bl.a. klar til at rådgive mødre med amme-problemer.

**2. oktober**

Bestyrelsesmedlem Tine Wascher deltager i møde med Etisk Råd om Fosterdiagnostik.

2016

**December**

Åben høring i Folketingets Sundhedsudvalg om fødeområdet. Daværende forkvinde Birgitte Halkjær Storgaard holder oplæg om brugernes oplevelser. Første gang tanker om rettigheder til fødende kommer på tale.



Birgitte Halkjær Storgaard på talerstolen

2018

Det sidste medlemsblad sendes ud til medlemmerne.



På [www.fogf.dk/amningens-abc](http://www.fogf.dk/amningens-abc) kan man læse evidensbaserede artikler om mange forskellige emner relateret til amning

2020

**Efterår**

Forældre og Fødsel indsamler over 120 vidnesbyrd om svigt i svangreomsorgen via Facebook-gruppen "Bedre fødsler - et fællesskab fra foreningen Forældre og Fødsel". Gruppen har i dag 2.500 medlemmer.

Foreningen fik sit nuværende logo i 2020 samtidig med opbygningen af en ny hjemmeside.

Mange fødselsberetninger viser, at det, der er afgørende for om man ser tilbage på sin fødsel som en god eller dårlig oplevelse, om den bliver traumatiserende eller ej, ikke handler om antallet eller graden af indgreb, fødselsens hastighed, hvilken stilling man fødte i, hvor man fødte, hvilken smertestillingsmetode, man anvendte eller om barnet kom ud vaginalt eller ved kejsersnit.



Facebook og Instagram er et vigtigt rum til at dele mærkesager og viden om Forældre og Fødsel



2021

**8. februar**

Forældre og Fødsel fremsætter et Borgerforslag for rettigheder til fødende. Forslaget får de nødvendige 50.000 stemmer på 39 dage.



**8. marts**

Barnevognsmarch for trygge fødsler fra Sankt Hans Torv til Fælledparken via Rigshospitalet. Hovedstiller af borgerforslaget Mie Ryborg-Larsen holder tale for forsamlingen sammen med forkvinde Birgitte Halkjær Storgaard og Honey Biba Beckerlee, initiativtager til borgerforslaget.

**3. juni**

Borgerforslaget stemmes igennem i Folketinget. 84 for, 9 imod.

**8. december**

Høring om fødselsområdet på Christiansborg. Arrangeret af Forældre og Fødsel i samarbejde med Enhedslisten. Oplæg om fremtidens svangreomsorg fra vigtige aktører på fødeområdet: Jordemoderforeningen, Mødrehjælpen, DSOG (fødselslægenes organisation), DUGOF (foreningen for gyn/obs fysioterapeuter), sundhedsøkonom Jes Søgaard, Fagligt Selskab for Sundhedsplejersker, Kommunernes Landsforening og Danske Regioner samt Forældre og Fødsel selv.



2022

**Efterår**

Forældre og Fødsels nye ammerådgiveruddannelse lanceres. Uddannelsen er blevet strammet op og ensrettet af Signe Amalie Pålsson Nordsted, således at alle aspiranter nu modtager den samme online uddannelse, hvor elementerne er samlet i 6 moduler med efterfølgende eksamen. Derudover er der blevet tilføjet et modul om ammekultur. Tidligere blev man uddannet under en mentor, og forløbet afhang således i høj grad af denne. Uddannelsen er et tilløbsstykke og mere end 25 aspiranter optages kort efter relanceringen.

2023

**Forår**

Tidsskrift for Jordemødre årgang 2023, Nr. 04 bringer en videnskabelig analyse af de 122 vidnesbyrd indsamlet af Forældre og Fødsel om svigt i svangreomsorgen. Analysen er udført af Lene Toxvig, Marie Hald Thisted og Oline Pedersen (fra jordemoderuddannelsen på Professionshøjskolen UCN).

**August**

Det offentliggøres at forkvinde Mie Ryborg-Larsen får årsprisen fra Fonden En God Start i Livet for hendes arbejde i foreningen, særligt hendes arbejde for at synliggøre de positive effekter af klinikfødsler.

**29. september**

Foreningen fejrer sit 50 års jubilæum i Jordemoderforeningens lokaler i København. Med paneldebat og festivitas.





# Vær med til at sikre de næste 50 års arbejde for bedre fødsler!

Forældre og Fødsels hjertesag er at arbejde for at give dig indflydelse og medbestemmelse over din graviditet, fødsel og barsel.

Forældre og Fødsel er en ikke-statslig organisation (NGO), uden partipolitisk tilknytning. Vi arbejder for at forbedre vilkårene for de gravide, de fødende og barslende.

## Bliv medlem af foreningen

– og støt vores arbejde med **30 kr.** om måneden. Læs mere og tilmeld på hjemmesiden lige her >



## Støt med et valgfrit beløb

Man kan også støtte foreningens arbejde med et valgfrit beløb på > **MobilePay 276333**



## Følg os her

Facebook-siden > 'Forældre og Fødsel'  
Instagramprofilen > @foraeldreogfodsel



## Læs mere om foreningens arbejde

og mød den siddende bestyrelse på hjemmesiden [www.fogf.dk/om-foraeldre-og-fodsel/](http://www.fogf.dk/om-foraeldre-og-fodsel/)



[www.fogf.dk](http://www.fogf.dk) / [fogf@fogf.dk](mailto:fogf@fogf.dk)



DIGT AF SILLE KIRKETERP BERTHELSEN

## efterfødselsgymnastik

vi er mødre  
kun mødre  
med bristede bækkener  
under dellerne delt  
og børnene puljet på midten  
her ligger de hulter til bulter  
gnavende i fodrulle og i korkklods  
mens vi forsøger at etablere kontakt  
til bunden

jeg spreder hånden over maveskindet  
som jeg stadig kun kan føle  
gennem fingrene

jeg længes sådan efter at fortælle om min fødsel

de andre mødre på måtterne  
slipper deres fortælling ud i dryp  
mens de spæde ligger blege som medister  
sådan trak jeg også vejret  
sådan lå jeg også med en sækkestol  
sådan sagde jordemoderen også  
sådan var playlisten også  
sådan var vejret også  
sådan skreg jeg  
ved min fødsel  
og fødegangens saft er den bedste

jeg kom ud  
af graviditeten  
ved et kejsersnit  
man skal fødes før man kan dø  
der findes folk der vil påstå  
at mit barn ikke blev født  
fordi hun ankom gennem et hul  
i min mave

er der ingen der vil høre om min fødsel?

Sille Kirketerp Berthelsen (f. 1991) er forfatter. Hun har udgivet Med hjertet og kussen i laser (2019) og Manifest mod kageordning og andre krænkelser (2021). I 2021 blev hun mor til Ingvild, som hun fødte ved kejsersnit.